

Bebyggelsen i Landeryd växer fram

Tråddrageri- och Nätfabrikens mark:

SOLVALLA. År 1935 avstyckades en tomt, på vilken en reveterad, vit tvåvåningsvilla uppfördes av verkmästaren på Tråddrageri- & Nätfabriken, Bror Erik Erland Johansson, född 1895 i Hällestad, och hans hustru Astrid. Familjen bytte senare efternamn till Greverius. Erland var ledamot av kommunalfullmäktige, kommunalnämnd, skolstyrelse och taxeringsnämnd.

Solvalla köptes av fabriken 1946 och byggdes till, varefter villan blev bostad åt fabriksanställda ingenjören Gunnar Piper.

På 1950-talet flyttade bolagets platschef Börje Rahmqvist, hustrun Ingrid och barnen Christer, Peter och Mikael till Solvalla och flyttade inte därifrån förrän på 1980-talet. Huset finns kvar och adressen är Hjulsbrovägen 49.

Avstyckningar från Solgård:

SOLHEM. Huset hade omkring 1910 uppförts som höns hus till Solgård. Efter avstyckningen ombyggdes det till bostadshus med två rum och kök. Tråddrageri- & Spikfabriken blev okänt år ägare till bostaden och sålde den 1923 till Gunnar Johansson, född i Spången, hustrun Nanny och barnen Bengt, Gun och Ulla.

Gunnar var snickare på fabriken och kallades oftast för "Gunnar i höns huset" på grund av Solhems ursprung. Gunnar och Nanny bodde kvar i huset till sin levnads slut på 1970-talet. Huset revs och marken köptes av byggmästare Seth Lundberg. Han sålde vidare till fastighetsmäklare Lennart Mallander, som uppförde tre villor med adress Spiksmedsvägen 4, 6 och 8.

BOIRO. Huset i sydvästra hörnet av Solgård mark uppfördes 1926 och låg angränsande till nuvarande Vårdsbergsvägen och Hjulsbrovägen. Det byggdes med två lägenheter och källare av möbelsnickare Erik Herman Magnusson, född 1880 i S:t Lars församling. Han hade bott i en lägenhet i Solgård och kom nu att bo på övervåningen i Boiro med hustru Elin Maria, f. Adolfson 1878 i Vist, och dottern Lisbeth. Magnussons sålde Boiro 1937 och flyttade till Önskehem.

Köpare var förre lantbrukaren Johan Viktor Titus Eriksson, f. 1871, hans hustru Elin Kristina, f. 1876, och barnen Karin, Greta, Maja och Erik. Familjen bebodde övervåningen och på bottenvåningen bodde samma år möbelsnickare Karl Ludvig Lindvall, född 1889 i N. Sandsjö, Jönköpings län, med hustrun Helga Lovisa, f. Nilson 1893 i Horn. Karl Lindvall gick bort 1956, men Helga bodde kvar på bottenvåningen till sin bortgång.

I början av 1960-talet drevs på övervåningen en damfrisering av Margareta Andersson, f. Gylling. Hon flyttade 1967 till Ringholmsvägen och fortsatte sin verksamhet där. Boiro är idag Hjulsbrovägen 37 A. Halva tomt avstyckades på 1960-talet till villan 37 B.

Avstyckningar från Ekenäs:

FREDRIKSRO. På en mindre tomt mitt emot Ekenäs uppförde byggmästare Lövgren detta hus någon gång efter 1909. Huset tillbyggdes 1925 och såldes 1932 av skraddare Karl Gustaf Nilsson till målare Eric Gustaf Carlsson, f. 1890 i Ringarum och hans hustru Anna Serafia f. Johansson 1890 i Björsäter. Deras barn hette Olof, Gösta, Anna-Greta, Bror, Maj-Lis och Irma. Eric Carlsson var ledamot i kommunalfullmäktige och hustrun Anna ledamot i kyrkofullmäktige. Dottern Maj-Lis gifte sig med Jack Stenmark och bodde kvar i huset tills det revs på 1970-talet. Innan det revs hette det Mjölnergatan 18 och låg granne till Karlsberg. KARLSBERG. Huset uppfördes 1926 med två lägenheter. Många boende har passerat genom åren. Bland annat bodde åren 1928-35 Axel Larsson, f. 1895 i Gladsax, med hustrun Anna Cecilia, f. Karlsson 1899 i Vårdsnäs och sonen Lars.

År 1946 sålde skraddare K.H.G. Karlsson huset till grovarbetare Nils Gustav Franzén, som var född 1916 i Skeda och gift 1941 med Thyra, f. Karlsson 1913 i Gammalkil.

Deras barn hette Mats, Börje och Stellan. Thyra var ledamot av hälsovårdsnämnden från 1955 och suppleant i barnvårds- och hemhjälpnsnämnden. Sedan 1966 bor i Karlsberg Bengt O. Johansson med hustrun Ulla-Britt. Barn: Anders, Ann-Sofie och Helen och adressen är Mjölhnaregatan 16.

Avstyckningar från Åvik:

SOLEBO. Ett hus med tre rum och kök, hall, källare och uthus uppfördes på 1930-talet av möbelsnickare Ernst Valdemar Englund, f. 1901 i Rådene, Skaraborg. Hustrun hette Magda Helena Elisabeth, f. Gustafsson 1900 i Solna. Stugan blev för liten när barnen kom och huset såldes 1938 till Karl H. Valfrid Andersson, f. 1871 i Stockholm, gift med Emilia, f. Karlsson 1870 i Nykil.

Efter dem köptes huset av Axel Herman Gustafsson, f. 1875, hustrun Anna Maria, f. Eriksson 1879, båda födda i Landeryd. De kom hit från Sörby. Huset sålde de i mitten av 1960-talet till ålderdomshemmets pensionerade föreståndare Olga Vitalia Andersson, f. 1899 i Vist. Hon bodde kvar till sin levnads slut 1977.

Huset revs och ersattes 1978 av nya villan Mjölhnareg.10.

MJÖLNAREGATAN 12. Mitt emot Åvik låg konstnären Nordströms målarverkstad. Den ersattes 1959 av en ny villa, där vår tidigare bokcirkelledare Vitalis Karlsson och hustrun Inga flyttade in.

MJÖLNAREGATAN 11 A. Tomtmark köptes loss någon gång på 1960-talet och en villa placerades i backen nedanför Åvik. Köparen hette Fredriksson.

Under några år på 1980-talet bodde författaren Torgny Lindgren med hustru Stina och döttrar i detta hus.

Avstyckningar från Möjetorp:

LILLSTUGAN. Från början hörde en drängstuga till Möjetorp. Den gjordes 1910 om till boningshus och kallades Lillstugan. Där har bland annat Amanda Häger bott. Även arrendator K.A. Lorentzon bodde här en tid, tills han köpte och flyttade till Solgård omkring 1940. Lillstugan styckades av med egen tomt och ersattes av en villa år 1955 med adress Holmsvägen 17.

HÖGLIDEN. Fastigheten byggdes 1939 av trä och vitreveterades. Den innehöll två lägenheter och uppfördes av ägaren, fabriksarbetare Alfred Göte Emanuel Karlsson, f.1912 i Landeryd, d.1968, gift med Margit, född Pettersson 1915. Göte hade tidigare bott i fabriken arbetsbostad med sin far tråddragare Alfred Karlsson, f. 1881 och mor Selma Alfrida (Frida), f. Nylander 1882. Fadern Alfred som jobbat på fabriken i många år var en kort och liten man, varför han kallades "Alfred putt". Smeknamnet gick i arv till Göte som kallades för "Putt-Göte".

Margit och deras son Hans bor fortfarande kvar på Holmsv. 19.

Avstyckning från Eklunda:

EKHYDDAN. Vid markavstyckningarna 1901 styckades bara lotterna Granbacka och Eklunda ut i denna ekbacke. Egnahemmet Ekhyddan avstyckades något år senare från Eklundas mark och uppfördes 1903 av Eгна Hem Motala. Tomten var på 5000 kvm och boningshuset hade två rum och kök. En bod fanns också på tomten. År 1925 köptes fastigheten av f.d. lantbrukaren Johan Johansson.

Huset är rivet och nu ligger villan Lönnholmsvägen 2, där boningshuset låg.

Boende:

1903? –1917 Emma Charlotta Lundvall-Andersson med system Hilda Kristina Lundvall f. 1857.

1918 Arvid Pettersson.

1919? –1925 Spikfabrikssmeden Erik Gustav Qvarforth med hustrun Karolina, f. Gustafsson 1861.

1925 –1940-tal Lantbrukaren Johan Edvard Johansson f.1862 i Horn med hustrun Anna Josefina, f. Jonsson 1871 i Hycklinge. Barn: Ellen, Fridborg?, Marta, Rut och Minni.

Avstyckningar från Börstorp:

VÄSTANÅ. Huset uppfördes 1932 med en våning och mansardvåning och innehöll 3 lägenheter. Det byggdes och beboddes av diversearbetare Axel E. Johansson med hustru Signe efter att de sålt Börstorp 1931. I en av lägenheterna bodde Karl och Helga Lindvall, som sedan flyttade till Boiro 1937.

Axel Johansson var ledamot av kommunalfullmäktige från 1942. Han var även engagerad i Missionsförsamlingen, där han var ordförande från 1943 och många år framåt. När gatunummer infördes i Hjulsbro blev Axel den förste postutdelaren. Han beskrevs som en stor, stark person. När ett tivoli på 1920-talet besökte Hjulsbro i en hage vid Ekbacka, var det Axel som ensam drog karusellen, stark som han var.

Byggnadssnickare Erik Viström köpte Västanå 1959 och hans föräldrar Edvin och Märta flyttade in på övervåningen. Erik gifte sig 1962 med Maud f. Johansson och de fick barnen Per och Maria. Erik och Maud bor fortfarande i Västanå och adressen är Holmsvägen 22.

STENHAMRA. År 1956 avstyckades en tomt mellan Börstorp och Västanå, intill Vårdsbergsvägen. Det var trafikbilsägaren Folke Johansson som flyttade från Solgård och byggde en egen bostad, där han också hade sin taxistation. Senare tillkom även ett par bensinpumpar utanför huset. På nedre våningen i husets östra del fanns kommunalkontoret, där Filip Lindvall arbetade.

Avstyckningar från Önskehem

KARLSBORG. Huset uppfördes 1922 av svensk-amerikanen O. Nyhlén. Det vitreveterade tvåvåningshuset innehöll två lägenheter och en affärslokal. Där drev Nyhlén en köttaffär och med häst och vagn körde han omkring på landsbygden och sålde charkuterivaror. År 1925 sålde han huset till förre handlaren och caféidkaren Frans Erik Johansson, född i Ekebyborna 1893, gift med Märta Johanna, f. Gustavsson i Brunneby 1887, samt fosterdottern Elsy, f.1923. Johansson öppnade en mjölkaffär i huset. Han kallades "Lessen" och en gång sa han: *Varför kallas jag Lessen, jag som är så munter?* Efter det kallades han "Munter".

Henning Nilsson, som var ledamot av hyresnämnden, drev under en period Nilssons Livsmedel i Karlsborg.

Siste handlaren i detta hus blev Ingemar Andersson. På 1950-talet hade han en köttaffär och körde ut varor på landsbygden, men då hade utvecklingen gått så långt, att han körde ut med bil. Andersson upphörde med affären i slutet av 1970-talet och han och hustrun Sylvia bor än idag kvar i huset.

Karlsborg har kvar sitt affärsliknande utseende, med de större skyltfönstren och entrén ut mot vägen. Adressen är Lötaborgsvägen 1.

LYCKEBO. Uppfördes 1930 av Alf Rudolf Ahlgren. Han byggde snart huset Solhall och sålde Lyckebo 1935.

Köpare var handelsbiträdet Bertil Jofur Larsson, född 1909 i S.t Olai församling, Norrköping och hustrun Edit, f. Josefsson 1907 i Östra Eneby, Norrköping. De hade barnen Göran och Ove. På tomten uppfördes 1939 en sommarstuga, där familjen bodde. Bertils far som var typograf bodde i boningshuset. Husen är rivna, men låg vid nutida Lötaborgsvägen 20 A.

KONSUM Huset uppfördes 1932 av byggmästare Gustav Salomonsson i syfte att det skulle säljas och bli en privat affär. Jorden som grävdes bort för grunden till husbygget blev utfyllnad uppe vid Klippan.

Huset reveterades och byggdes med två våningar om sex lägenheter, fyra på övervåningen och två på bottenplanet. När Salomonssons planer om en privat affär inte verkade få gehör, sålde han fastigheten till tulltjänsteman C. Arvid Tilly. Denne hyrde ut affärslokalerna på halva bottenplanet till konsumtionsföreningen Linköping med omnejd.

Huset byggdes ut 1944 och affärslokalen blev större. Konsums Speceri-, charkuteri- och mjölkaffär drevs fram till 1976, då Hjulsbro Elservice köpte fastigheten.

Omkring 1991-92 revs det intilliggande Rosenborg och ett hyreshus byggdes på platsen. Mellan det nya hyreshuset och gamla Konsum byggdes en elbutik för Hjulsbro Elservice. I de gamla affärslokalerna startades då Lazlo's krog av Lazlo Kirsh. I slutet av år 2000 upphörde elbutiken och trämöbelaffären e-teak flyttade in, men har nyligen flyttat. Adressen är Hjulsbrovägen 38.

SOLHÄLL. Strax öster om Solhäll låg på 1700-talet ett torp som hette Löttorpet. Långt senare, 1935, byggdes Solhäll. Ansvarig byggmästare var Oskar Gustavsson i Bergalid, Skonberga. Vid bygget behövde man spränga, men det var inte bara berget som sprack; den intilliggande mjölkaffären blev dessutom av med allt sitt fönsterglas.

Ägare till huset var galvanisör Gunnar Eugen Eklund, f. 1890 i Snavlunda församling, Örebro. Från samma plats kom hustrun Agda, född Fallholm 1892. De hade barnen Berndt och Ingrid. Gunnar var ledamot av valnämnden.

Dottern Ingrid gifte sig 1947 med metallarbetare Bertil Hultgren, f. 1920 i Kärna. Han jobbade på fabriken i Hjulsbro 1939-46 och därefter på ASJ i Linköping. De bodde i Solhäll till Bertils bortgång 1979.

Nuvarande ägare är Frank och Birgitta Palm, Lötaborgsvägen 4.

SOLHALL. Huset uppfördes 1935 av förman Alf Rudolf Ahlgren, född i Järstad 1896, gift med Gurli Viola, f. Tholander 1904 i S:t Lars församling. Huset fick två lägenheter med mansardvåning, Dottern Britt- Louise, f. 1933, bodde senare med maken, mattläggare Sigvard Albin i huset.

Förr svängde landsvägen, nu Vårdsbergsvägen, upp till nuvarande Lötaborgsvägen, just nedanför Solhall. Senare fick vägen sin raka sträckning. Det reveterade rosafärgade huset Solhall är Lötaborgsvägen 9.

ROSENBORG. Ett vitreveterat tvåvåningshus uppfört 1936. Ägare var maskinförman Per Gustav Kull, född 1902 i S:t Lars och hustrun Märta Alfrida, f. Lundgren 1901 i S:t Lars. Deras son Lennart, hans hustru Elsy och tre barn bodde där också.

Huset innehöll på 1960-talet ett poliskonstapel, där förste poliskonstapel Svante Sundberg hade sin arbetsplats. Han efterträddes senare av poliskonstapel Göte Eriksson. Det fanns även en mottagning med distriktssköterska i huset.

Rosenborg stod tomt några år, tills det revs omkring 1991 och ersattes av hyreshuset Hjulsbrovägen 40.

GULLEBO Ett reveterat hus uppfört 1946 av maskinsnickare Evert Kull, f.1917 i Landeryd, gift med Gullan, f. Ödman 1921, N. Kyrketorps församling, Skaraborg, samt en dotter. Everts bror Per Kull bodde i grannhuset Rosenborg.

Evert var en tid v. ordf. i brandstyrelsen. Evert och Gullan Kull bor än idag kvar i huset med adressen Hjulsbrovägen 40 A. Detta hus får representera den sorts bebyggelse, som växte upp i samhället efter andra världskriget.

Avstyckningar från Önskehem, söder om landsvägen

SÅG/CYKELVERKSTAD. Byggmästare Lövgren i Ekenäs köpte 1909 upp mark söder om landsvägen. Han byggde omkring 1915 ett mindre sågverk på sin åkermark. Träbyggnaden byggdes om till verkstad 1946, då reparatör Carl Nellborg i Solliden köpte den av Lövgrens stärbhus. Nellborg hade drivit cykelverkstad sedan 1932 och flyttade nu hit verksamheten.

Efter Nellborgs fortsatte Emil Hugo Goding i Charlottenborg med *Godings Cykelverkstad* i småskalighet. Byggnaden låg, där Vårdsbergsvägen nu går fram, söder om nu nedlagda trafikiosken. Verkstaden revs omkring 1968, då vägen byggdes om.

OSCARSBERG. Ett envåningshus i trä uppfördes 1919 av ägaren, byggmästare Nils Oskar Johansson, f. 1881 i Vist, gift med Elin, f. Cederqvist 1880 i Vist. De fick tio barn: Nils, Betty, Dagny, Elna, Greta, Sonja, Oscar, Karin, Maj och Gull.

Oscar jobbade som snickare hos byggmästare Lövgren, därför fick han uppföra sig en villa i nordvästra hörnet av Lövgrens f.d. åkermark. Han var mest känd som "Kôten", ett namn han fått då pojkar knackade på och frågade, om de fick plocka kottar ihop med hans döttrar. - *Kôter!* sa Oscar - *ja har hele garderoben full utå kôter!* Kottarna hade han att elda med.

Huset låg längst ut på Holmsvägen. Det revs omkring 1968, när Vårdsbergsvägen fick sin nuvarande sträckning.

DAVIDSBERG var det andra huset som uppfördes i västra kanten av Lövgrens åker. Det var ett reveterat hus, uppfört 1920 av tråddragare David Hjalmar Andersson, född 1891 i Bankekind, son till "Mina i Gräslösa", medicinkvinnan, som finns omnämnd i torpboken

Huset innehöll två lägenheter, en våning och mansardvåning och i trädgården fanns åtta bisamhällen. David var gift med Alma Viktoria Sigfrida, f. Karlsson 1889 i Vårdsnäs. De hade barnen Anny och Karin. David blev 1923 vice brandchef, hade arbete på fabriken och kallades "Skrikare-David", eftersom han hade en stark, gäll röst. Han ägde en Harley Davidson motorcykel med sidovagn.

Huset fick adressen Holmsvägen 25, men revs i början av 1970-talet. Tomten med fruktträd är fortfarande obebyggd och finns längst ut på Holmsvägen mot Vårdsbergsvägen.

KARLSRO. Uppfört 1924 av Hjulsbro Möbelfabriks AB enligt boken Sveriges bebyggelse 1945. Murare Carl-Erik Blom med hustrun Lisa bodde i huset och sålde det 1928 till fiskhandlare sedemera bagare Albin Hjalmar Kristoffersson, född 1884 i Tjärstad, gift med Gerda Alfrida f. Kämpe, 1892 i S:t Lars. De flyttade på 1970-talet och sålde huset till kommunen, som i sin tur hyrde ut till Uno och Eda Svensson från Glanshammar. Huset som sedan länge är rivet låg mellan Mjöjetorpsvägen 2 och Hjulsbrovägen 28.

GUSTAVSBERG. Uppfört av byggmästare Erik Gustav Lövgren år 1925. Huset innehöll två lägenheter och beboddes av sonen Eric Gabriel Lövgren, född 1909, gift 1932 med Karin Ingegerd f. Tholander 1908, samt dottern Margareta. Eric drev från 1930 ett eget lastbilsåkeri och hade förutom fabriken den enda lastbilen i Hjulsbro. År 1942 sålde han åkeriet till Albin Hjalmarsson i Sturefors. Samma år sålde Lövgrens fastigheten och flyttade till Strandhyddan och Eric blev mjölnare istället.

Gustavsberg köptes av möbelsnickare Folke och Karin Sandell, han född 1914 i S:t Lars, Karin f. 1914 i Landeryd. Omkring 1950 sålde de Gustavsberg till byggnadssnickare Knut Adolfsson. Sönerna Per och Clifford Adolfsson bor där nu och adressen är Holmsvägen 23.

SOLLIDEN Uppfört 1927 om en våning och mansardvåning av byggmästare Lövgrens måg, Alfons Ivar Andersson. Han var född 1895 i Vist och gifte sig 1926 med Anna Vilhelmina, f. Lövgren 1905 i Törnevalla. De hade barnen Inez, Erik, Ingrid och Birgitta. Anna var ledamot av skolstyrelsen från 1952 och av kommunalfullmäktige 1951-54. De sålde huset 1945 och flyttade till Bergliden. Köpare var reparatör Carl Nellborg som redan 1948 flyttade till Önskehem. Förre sadelmakare J.A. Wirf bodde därefter i huset och sålde det i sin tur på 1950-talet till verkmästare Elis Herman Johnander, f. 1922 i Tingstad, gift med Edit f. Svensson. De kom närmast från Hackefors. Från 1955. var Elis ledamot av skolstyrelsen, taxeringsnämnden och kyrkofullmäktige. Johnanders bor kvar på adressen Holmsvägen 21.

VILLA ERNBRO. Ett reveterat hus, då kallat Ernebo, uppfördes 1946 av maskinsnickare Bror Carlsson, senare Careberg, född 1922 i Mjölby, gift med Erna, f. Karlsson 1924 i Linköpings domkyrkoförsamling. Barn: Sol-Britt och Marie-Louise. Bror var son till målare Eric Carlsson i Fredriksro.

Familjen sålde senare huset till Ernst Israelsson. Numera bor Mats Carmesten med familj i det blåmålade huset på Möjetorpsvägen 4.

Avstyckningar från II d, Ullstämmas mark

ALPHYDDAN Invid missionshuset uppfördes 1918 ett hus med en våning av byggarbetare Axel Robert Lundkvist, f. 1890 i S:t Lars, och hustrun Gerda, f. Svensson 1887 i Viby.

Landeryds kommun köpte fastigheten av Lundkvist någon gång mellan 1936 och 1938. Huset hyrdes ut till f.d. jordbruksarbetaren Gustaf Emanuel Hagman, f. 1904, och hustrun Milda Kristina, f. 1912. Från 1941 hyrdes huset ut till snickaren Arvid Linus Törnlund, född på Rådmansö i Stockholm 1886. Hustrun hette Svea Irene Viktoria, f. Hyvén 1888 i Västerås. Barn: Sven, Iris, Rune, Tage, Arne, Siri, Ingrid och Irma. Huset rivet, men låg vid nuvarande Källsättersvägen 8.

JAKOBSBERG Täckdiksgrävare Jakob Martin Andersson, f. 1891 i Rappestad, plockade 1939 ned en gammal stuga, som låg vid nuvarande korsningen Söderleden-Vistvägen i Berga och hette Krogen eller något liknande. Han använde virket och uppförde ett litet hus med en våning. Han kallades "Andersson med benet" eftersom han hade ett stelt ben. Han var en vänlig liten man och en mycket anlitad täckdiksgrävare. Det sades, att när man såg att det flög jord upp ur ett dike men ingen syntes gräva, då var det Andersson, som var därnere. Hans hus är rivet och ersatt med en ny villa, Alpstigen 36.

EKSBERG På denna plats låg från 1700-talet till omkring 1850 ett torp som hette Gransätter. Först 1940, nittio år senare, uppförde galvanisör Karl Robert Hultgren ett hus av trä med en våning och vindsvåning, strax söder om den gamla stugans plats. Hultgren var född 1895 i Ödeshög och bodde där med hustrun Frida, f. Rosander-Johansson 1894 i Vårdsnäs, samt barnen Ingrid, Bertil, Elver, Arne, Nils, Uno, Gunbritt, Roland, Åke och Lars-Erik. Huset finns kvar och adressen är Alpstigen 34.

EKARNA Huset byggt av trä 1941 om en våning och vindsvåning av byggmästare Erik Grebner, f. 1905, och hustrun Gerda, f. Landberg 1912, båda i Grebo. Barn: Lars-Erik och Kurt George. Huset heter idag Alpstigen 38.

Avstyckad mark från Källsäter:

BJÖRKLIDEN uppfördes 1936 av byggnadsarbetare Nils Axel Gunnar Björkman, f. 1905 i Fredrikslund, Ullstämman. Hustrun hette Edit Ingegerd, f. 1907, och barnen Sten och Gun-Britt. Adressen var Källsättersvägen 16, innan den blev Lövsbergsvägen 16.

FREDELY byggdes 1937 av byggnadsarbetare Jonas Nilsson, f. 1895 i Nybygget. Hjulsbro, son till Per Johan Nilsson i Saxtorp. Jonas hustru hette Anna, f. Jonsson 1904, samt dottern Asta. Huset är rivet och ersatt av en ny villa, Lövsbergsvägen 14.

EKTUNA uppfördes 1937 med två lägenheter, tre rum och två kök. När Algot Ekvall rivit Källsäter byggde han detta hus istället. Det kallades Stora Källsäter, innan det fick namnet Ektuna. Hustrun Emmy blev änka på 1950-talet och bodde kvar in på 1960-talet. Idag är adressen Lövsbergsvägen 18 C. Namnet Ektuna finns bevarat i Ektunavägen, som dock ligger en bra bit bort från ursprungsplatsen.

Avstyckad mark från EKBACKEN och EKDALEN, Ullstämman

Det område som vi nedan beskriver tillhörde Ullstämman och skulle egentligen inte ingå här, eftersom Ullstämmas historia redogjordes i boken Byar och Gårdar, andra boken. Vissa hus nämndes även i vår torpbok Plöja, Smatten, Väla 1990. Följande jordtorp och torp är dock värda att omnämnas, eftersom det rör sig om marker ute i Hjulsbro.

På 1800-talet låg vid landsvägen två jordtorp strax intill varandra. Det ena hette Ekbacken och revs omkring 1937 och omnämns i torpboken, det andra hette Ekdalen.

Från Ekbacken till grannstugan Ekdalen flyttade 1897 f.d. grenadjären Olof Fredrik Munter, f.1839, och hustrun Karolina, f. Fält. Enligt boken Sveriges bebyggelse skulle Munter ha köpt stugan redan 1895. År 1914 flyttade Munter till det närbelägna jordtorpet Dalhem, också under Ullstämman, där han bodde till sin död 1921.

Torpet Ekdalen övertogs av deras son, trädgårdsmästare Carl Fredrik Thörnberg, f.1871 i Landeryd, d.1961, hustrun Selma, f. Håkansson 1877 i Pjätteryd, Kronoberg, d.1953, samt deras barn Einar, Evert, Majken och Magda. De rev det gamla torpet 1917 och ersatte det med ett hus med en våning, vindsvåning och två lägenheter. Det byggdes cirka 50 meter in från landsvägen och en egen väg ledde fram till gården, som var på 30 000 kvm. Thörnbergs bodde kvar in på 1940-talet och huset finns fortfarande, Alpstigen 30. Gården fick ge nytt namn åt det tidigare gamla landsvägsnamnet Ekholmsvägen, nämligen Ekdalsvägen.

Den stengrund som syns mot backen vid Vårdsbergsvägen, nordöst om fotbollsplanen Skogsvallen, är rester från Ekdalens ladugård. Där de båda torpen Ekdalen och Ekbacken låg, går idag Vårdsbergsvägen fram. Den gamla vägens sträckning rätades, när vägen förbättrades och asfalterades.

DALHEM, Ullstämman

Dalhem var ett jordtorp, uppfört på 1800-talet. Boende 1930-1946 var fabriksarbetaren Nils Leonard Bergström, f. 1897 i Oppeby, och hustrun Jenny Ingeborg, f. Pettersson 1900 i Kättilstad. Deras barn var Inga, Olle, Sven-Erik, Stig och Ann-Marie. Huset revs i slutet av 1970-talet och det enda som minner om huset är de fruktträd som finns kvar.

Dalhem låg nordväst om korsningen Vårdsbergsvägen-Ekdalsvägen, nära cykelbanan in till Alpstigen.

LIFGRENADJÄRTORP N:o 116, Nedre Ullstämman

I torpboken skrevs felaktigt, att detta torp hette Löten. Det var istället namnet på den äng, som idag omfattar bostadsområdet vid Ekringen. Torpet benämndes enbart Lifgrenadjärtorp N:o 116 och bestod av en liten stuga och ladugård. Det tidigast kända om torpet är en karta över Ullstämman från 1766. Torpet fanns kvar till omkring år 1900, då det revs. Därefter var det åkermark fram till början av 1990-talet, då Möjetorpsområdet byggdes ut. Torpet låg placerat där Tallholmsvägen 121 finns idag.

MARIEDAL, Ullstämman

År 1914 uppförde pianosnickare Birger Gustavsson ett hus, vilket målades rött, hade en våning och vindsvåning och som gavs namnet Mariedal. Birger var född 1883 i Hov, hustrun Sigrig Amalia var född Karlsson 1888, Linköping och de hade barnen Alf, Sven och Inga. Birger var senare driftsmästare på Hjulsbro Möbelfabrik. År 1939 byggdes huset om och reveterades.

Sonen Sven startade i slutet av 1940-talet ett trädgårdsmästeri, som han drev fram till 1975, då rörelsen såldes till trädgårdsmästare Andersson.

Rörelsen drevs vidare fram till början av 1990-talet.

Det gulmålade huset och växthusen revs och ersattes av Möjetorps Servicehus.

Avstyckningar från Framnäs

HAGABERG (1) I ett köpebrev av senare datum står att läsa: *Nämnda fastighet har tillkommit vid ägostyckning varå fastställelse meddelats den 7 juli 1905*. Enligt Sveriges bebyggelse 1946 uppfördes huset i början av 1900-talet.

Byggnaden fick en våning och vindsvåning. Vem som var först att flytta in är okänt, men år 1910 bodde spikpackare Erik Reinhold Andersson med familj i huset, som fått namnet Hagaberg. Anderssons bodde på gården till år 1925, då de flyttade till granngården Hellsäter.

Hagaberg såldes till målarmästare Lars Nystrand, som inredde vinden, varvid huset fick två lägenheter med tre rum, två kök och hall. Nystrands sålde Hagaberg omkring 1936 och köparen hette Anders Heliodorus Wahlström. Han bodde inte där själv, utan hyrde ut lägenheterna. Hans andranamn gjorde, att han allmänt kallades för "Doris".

År 1941 sålde Wahlström Hagaberg till skeppsredare Georg Johansson i Dockulla. Han lät brodern Tore Johansson bo där och 1954 köpte Tore och hustrun Greta fastigheten av Georg. De hyrde ut övervåningen under årens lopp och bodde själva på bottenvåningen fram till 1991, då dotter och måg, Ping och Larsa Sidbo övertog huset. De förnyade husets utseende och bodde där till 1998.

Adressen är Kälkvägen 10.

Boende i Hagaberg:

1900-tal -1925	spikpackare Erik Reinhold Andersson, hustru Sigrid Teresia och två barn.
1925 -ca1936	målarmästare Lars Nystrand, hustrun Emma och barn.
ca1936 -1941	en lägenhet hyrdes ut, bl.a. till porslinsarbetare Axel Hilding Johansson med familj.
1942 -1991	maskinist Tore Johansson, f. 1909 i Linköping, gift 1948 med Greta, född Mella 1920 i Pajala, och barnen Bengt och Inger.
1992 -1998	Larsa Sidbo, gift 1991 med Ping, f. Inger Johansson.
1998 -2000	Joakim och Marie Donderer.
2000 -	Jonas och Lisbet de Jounge

NYKTERHETSLOGEN Byggnaden uppfördes 1908 av byggnadsföreningen Hoppet. Se separat skildring av Logens verksamhet.

HAGA Uppfört omkring 1913 av verkmästare A. Haag. År 1920 sålde han fastigheten till Hjulsbro Tråddrageri & Spikfabrik, som använde den till arbetarbostad. Huset hade rödmålad fasadbeklädnad, men vitreveterades senare.

Boende år 1920 var verkmästare Karl Oskar Nyqvist med hustru och ett barn. Ett tag beboddes huset av förman Johan Oskar Feldt, f. 1879, och hustrun Anna Maria, f. Forsberg 1884, båda från Hällestad. En herr Westman bodde där en kort tid, likaså familjen Spångerud. Efter dem kom förman Sven Nilsson med hustru Marianne och barn. De var de sista, som bodde i huset, innan det revs 1977. Själva flyttade de till Änggården. Haga låg där Sätervägen 1 B är beläget idag.

KARLSRO Uppfört 1913 av kamrer Carl Gustaf Carlsson med två lägenheter. Han sålde fastigheten 1916 och flyttade till grannhuset Önskehem. Ny ägare blev barnmorskan fru Hanny Andersson, f. Westlund, f.1880, d.1964. Maken var köpman Ture Fabian Anderson f.1890, d.1956.

Karlsro som på senare år blivit utbyggt har ändå sitt karaktäristiska utseende bevarat och finns på Änggårdsvägen 2. Boende där nu är Roger och Ann-Sofie Törnström med barnen Per, Carl och Sara. Karlsros tidigare tomt är avstyckad till de senare uppförda villorna, Hjulsbrov. 42 och Lötaborgsv. 6.

MARIELUND Huset uppfördes 1918 av ångfartygsmaskinist Per August Cederberg. Det var ett ganska stort hus som innehöll en våning och vindsvåning med tre lägenheter, fyra rum och tre kök. Cederberg bodde med sin familj i en av lägenheterna. Okänt år köptes huset av f.d. lantbrukare Karl Albin Erikson, f. 1877 i Landeryd. Han bodde med familjen i en av lägenheterna.

År 1938 köptes Marielund av Daniel Viktor Petterson, f. 1868 i Landeryd, hans hustru hette Anna Lovisa, f.1864. De kom från torpet Plöja i Landeryd och bodde i en av lägenheterna. Familjen Pettersson ägde fastigheten till slutet av 1940-talet, sedan övertog Tråddrageri- & Nätfabriken ägandet och använde huset som arbetarbostad.

Det gulmålade Marielund är idag Ekeborgsvägen 20.

HAGABERG(2) Huset uppfördes 1926 med två lägenheter av målarmästare Lars Nystrand. Han bodde själv i det första Hagaberg. I hus 2 bodde under årens lopp bland annat smeden Ivar Modig, tråddragare Andreas Fallholm och byggnadssnickare Gabriel Karlsson med familjer.

År 1944 såldes huset av ägaren Folke Forsell till Hjulsbro Tråddrageri & Nätfabrik. Fabriken använde det som arbetarbostad. Huset är rivet och på

tomten ligger nu Ekeborgsvägen 21, samt Källkvägen 1 och 3.

ASPÄNGEN På vägen framför detta hus låg på 1700-talet ett litet torpställe som hette Lötlöckan, tillhörande Ullstämman, vars mark gick ända fram hit. Det beskrevs på en karta från 1766 med en åkertäppa, inhägnad av en stengärdesgård. Den lilla inhägnade täppan var belägen ungefär där Aspängens tomt är idag. Torpet revs på 1700-talet.

På samma område som torpet legat uppfördes Aspängen 1929 av fabriksarbetare August Ivar Johansson. Han kallades "Rullarn" och var född 1887 och dog 1935 (se vidare Fabriksminnen). Hans hustru Edit, f. Nyman 1889, och barnen Torgny, Bertil och Sonja bodde efter hans bortgång kvar i huset. Sonen, fabriksarbetare Torgny Johansson, hustrun Aina och barnen Birgitta och Barbro bodde kvar i huset, men sålde det 1959 och flyttade till villan Strandängen på Holmenområdet.

Köpare av Aspängen var f.d. lantbrukaren Anton Eriksson från Aspnäset. Ett tag bodde Karl Karlsson inneboende hos Anton. Han jobbade på fabriken och kallades "Sotare-Kalle" och "Stockholms-Kalle". Han hade jobbat på cirkus tidigare och även som sotare. När fabriken brann fanns inga stegar och ingen vågade gå upp på taket. Sotare-Kalle tog tag om stuprännan och klättrade upp längs den. På taket fick han slangen till sig och försökte släcka. "En sån man till på taket!", sa brandmannen. Även när det brann i Frimurarhotellet i Linköping och ingen vågade gå upp, så var Sotare-Kalle där.

Anton Eriksson sålde huset 1968 till Lars och Inger Björkroth, som bor där fortfarande. Adressen är Änggårdsvägen 3.

INGEBO Fastigheten uppfördes 1931 av tråddragare Gustav Ivar Nilsson. Han var född 1898 i Stjärnorp och var gift med Aina Paulina, f. Forsgren 1902 i Vist, och de hade barnen Ingemar f.1925 och Inga-Britta f.1928. Dottern Inga-Britta gifte sig med telearbetaren Åke Adolfsson och bodde sedan i Ingebo. Husets adress är nu Änggårdsvägen 8.

ARNEBO Huset byggdes 1933 av smeden Ernst Ivar Modig, f.1898 i Grebo, gift med hustrun Olga Ottilia, f. Gustavsson 1896 i Vist, d.1961. De hade sönerna Arne f.1924 och Thore f.1932. Ivar Modig bodde där till strax före sin död 1985. Huset finns kvar något utbyggt och är idag Änggårdsvägen 10 A. På tomten har byggts en ny villa, 10 B.

ÄNGGÅRDEN Hjulsbros första hyreshus var en fascinerande nyhet, när det byggdes 1945. Det uppfördes för fabriken räkning som arbetarbostad med åtta lägenheter. Adress Hjulsbrovägen 46.

Avstyckningar från Ekeborg:

SÄLLHEM uppfört 1909 av möbelsnickare Anders Magnus Pihlström, f.1871 i Stöfvlsäter (se Hellsäter). Han bodde i Sällhem med hustrun Gerda Dorotea f. 1876 och sex barn. Pihlström var även söndagsskollärare i Missionshuset Sion samt fiskhandlare. Han dog 1943 och Gerda dog 1950. Huset är rivet och ersatt av en ny villa, Hjulsbrovägen 64, där dottern Margareta bodde med sin make Ingemar Nilsson, som bor kvar än idag.

SKOGSHALL Fastigheten uppfördes någon gång på 1920-talet av möbelsnickare David Emanuel Gylling, f.1899, med hustrun Gunhild Maria, f. Peterson 1904. År 1939 bodde de kvar, men huset köptes någon gång därefter av en familj Franzén. Franzéns stärbhus sålde Skogshall 1944 till Tråddrageri- & Nätfabriken, som moderniserade huset och använde det som arbetarbostad. Huset finns kvar och är Hjulsbrovägen 62.

BRÖDERNA LINDVALLS MÖBELSNICKERI uppfördes 1933. (egen artikel).

Det är rivet och låg där Hjulsbrovägen 58 är idag. I den villan bor dottern till Filip Lindvall, Vivianne, med maken Ingvar Lindén.

SOLBACKEN Huset uppfördes 1935 i skogsbacken bakom nyss nämnda Skogshall. Byggare var möbelsnickare Axel Filip Lindvall, född år 1895 i

Norra Sandsjö församling i Jönköpings län, d.1972, gift med Ester Maria Teresia (Maja), f.Karlsson 1904 i S:t Lars, d.1998. Barn: Per-Olof, Marianne och Vivi-Anne.

"Fille Lindvall" var en mycket engagerad man. Han var från 1934 landstingsman, och hann under årens lopp även vara ordförande i kommunalfullmäktige, kommunalnämnd, lönenämnd och kristidsnämnd, samt vice ordförande i fattigvårdsstyrelsen, ledamot av taxeringsnämnd, kyrkofullmäktige, pastoratsfullmäktige, skolstyrelse och byggnadsnämnd.

Han var även brandchef en period. Bostadshuset finns kvar, men är ombyggt; Hjulsbrovägen 60.

INGERSRO byggdes 1943 av banarbetare Bror O. Malm. Han bodde där med hustru Vega och dottern Inger. Den här sortens nyare "egnahem" växte upp i Hjulsbro under 1940 - och 50-talen och var början på det täta villasamhället.

Malms bodde fortfarande kvar på 1970-talet. Adressen är Hjulsbrovägen 65.

Avstyckning från Ådala:

LINDHEM Huset byggdes 1941 av byggnadssnickare Gabriel Carlsson, f.1898, d.1980, hustrun Gunborg f. Lind, d.1990. Barn: Gösta, Maj-Britt, Gun-Britt.

Idag bor Lars-Gösta Andersson med hustrun Gun i huset och adressen är Hjulsbrovägen 66A

Avstyckning från Ekbacka:

EKETORP År 1910 uppfördes och beboddes huset av Emil Svensson. Efter fem år köpte förre snickaren Anders Wellenthon fastigheten och stod som innehavare fortfarande 1945. Han hade en period bott i Amerika. När han gick bort bodde änkan kvar in på 1950-talet. Huset har brunnit två gånger och är ombyggt, men finns kvar och är Hjulsbrovägen 89.

LINDALID År 1936 uppförde Sven Salomonsson ett bostadshus, ett uthus och en jordkällare. Året därpå byggde han en liten sommarbostad.

Fastigheten såldes 1942 till tjänsteman Thure Feldt, f. 1917 i Trollhättan, hustrun Brita f.1909 och sonen Gunnar f.1940. Det lilla huset låg uppe på liden (sluttningen), därav namnet. Efter att huset rivits byggdes nya villor och vägen fick namnet Lindaliden. Huset låg där Lindaliden 26 ligger idag.

GRANHYDDAN var en envåningsstuga om ett rum och kök, byggd 1938 av plåtslageriarbetare Sven Arvid Herman Törnlund, f.1913, son till Linus Törnlund i "Gluggen". Sven var gift med Alida f. Stein 1916 och hade sonen Willy, f.1938.

År 1938 vann Sven Törnlund en vinst på ett IOGT-lotteri. Det var en enkel stuga i flera delar, han behövde bara skaffa en markbit att uppföra den på. Fabriksarbetaren Göte Andersson har berättat, att Sven byggde till stugan, så att han kunde bo där. Sven hade en Harley Davidson-motorcykel med sidovagn och med den hämtade han och Göte extra virke från Björkfors. De lade allt mellan cykeln och vagnen, och for sedan hem i 40-50 km/h. Med den småtaliga trafiken på den tiden störde det ingen, att de långa bräderna pekade ut i kurvorna.

Törnlund bodde där fortfarande 1945. Huset är rivet, men det låg vid nuvarande Aspeliden 7.

ARO Uppfört 1942 av trädgårdsmästaren Fridner Ljungvall. Köpt 1943 av fru Aina Frideborg Redelius, f. Andersson 1909 i Högsjö förs. Västernorrlands län. Hon bodde där med maken, övermaskinist Otto W. Redelius, f. i Hallingebergs församling, samt barnen Margareta, Birgitta och Karl-Otto. Redelius bodde fortfarande där 1975 på Hjulsbrovägen 85. Huset är rivet och ersatt av de nya villorna 85 A och B.

ANNEBERG År 1944 uppfördes ett tvåvåningshus med två lägenheter om två rum och kök. Det var lägenhetsägare C.O. Fredriksson i Ekbacka, som uppförde det och var ägare. John Karlsson och hustrun Helga bodde en tid i huset, likaså Nils-Ove Bäck och hustrun Ingegerd. Det är nuvarande Hjulsbrovägen 83.

TRÄDGÅRDSBACKEN Ett tvåvåningshus uppfört 1945 av ägaren, byggmästare T.H. Gustavsson, f.1886. År 1949 köpte kronojägare Johansson

i Ekbacka huset. Mågen Tage Nilsson och kronojägarens dotter Annie bodde där och deras son Göran Nilsson bor där nu. Adressen är Hjulsbrovägen 87.

Avstyckningar från Kvinneby:

SKOGSGLÄNTAN uppfördes år 1919 av G. Vidman, som bodde där med hustrun Albertina. De sålde huset 1938 till skraddare Edvard Larsson, f. 1867, hans hustru Stina, f.1875 och sonen Lars. Huset är rivet.

ASPKULLEN Fastigheten uppfördes i trä 1928 och tillbyggdes 1930. Prostinnan Anna Rydqvist, f. Cnatingius 1870, bodde där och sålde den 1941 till ingenjör Gunnar och Elisabeth Hansson. Han var ledamot av kommunalfullmäktige, hälsovårdsnämnden och biblioteksstyrelsen, hon var ledamot av nykterhetsnämnden. De sålde huset i slutet av 1990-talet. Adressen är Rödsippevägen 16.

BJÖRNBODA Huset byggdes 1928 i trä och blev bostad åt den erkände konstnären Valdemar Bernhard. Han var född 1890 och gift med Anna Olivia, f. Johanson 1896 i Kuddby. De hade barnen Gunnar, Aina, Ragnar, Jan-Olov, Sven och Bo. Fru Anna Bernhard bodde kvar ända in på 1950-talet, då Ingenjör Gerhard Edlund och hustrun Inga köpte huset. Adressen då var Hjulsbrov. 106, nu är det Rödsippevägen 14 och sonen Bengt Edlund med hustrun Birgitta bor där.

SOLÅKRA Vitreveterad villa med två våningar, byggd 1937 av byggnadssnickare Gustaf Hugo Andersson. Han var född 1900 och gift med Anna Amalia, f. Hellberg 1893, och hade barnen Gösta, Kerstin och ytterligare ett barn, namn okänt. Anderssons bodde fortfarande kvar 1975, adressen är Hjulsbrovägen 105.

GRANHÄLL uppfördes i trä 1937 av Karl Viman som okänt år sålde huset till C. Jonsson. År 1943 köptes huset av armerare David R. Gustavsson. Han var född 1896 och hustrun hette Elsa, f. Andersson 1900. De hade barnen Anna-Greta, Maj-Lis och Erland. En sommarstuga uppfördes på tomten 1945 och huset moderniserades 1946. Gustavsson bodde kvar 1975, då det hette Hjulsbrov. 112. Huset är rivet och ersatt av en ny villa med adress Rödsippevägen 20.

Avstyckningar från Hackefors handelsträdgård:

ROSENHILL. En vitreveterad tvåvåningsvilla, byggd i mitten av 1930-talet. Ägare fru Ester Nilsson, f. 1885 i Vittinge församling i Västmanlands län. Ett tag bodde en man här, som snidade klockpendyler.

År 1962 bodde fru Aina Brage i Rosenhill, senare övertogs fastigheten av nu boende dottern Monica Brage. Rosenhill blev Hjulsbrovägen 149, men är nu Uvebergsvägen 23.

NYDALA Fastigheten uppfördes 1936 av byggnadssnickare Knut Nyberg, en av Sveriges framstående tävlingscyklister, född i Linköping, år 1910. Han var gift med Ruth, f. Pettersson 1909 i Södra Vi församling, Kalmar län, och de hade sonen Lennart. Nuvarande ägare är Björn Hertzberg och adressen Uvebergsvägen 38.